

TRACTATENBLAD

VAN HET

KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

JAARGANG 1974 Nr. 84

A. TITEL

*Verdrag betreffende de wet welke van toepassing is op de
aansprakelijkheid wegens produkten;
's-Gravenhage, 2 oktober 1973*

B. TEKST**Convention sur la loi applicable à la
responsabilité du fait des produits**

Les Etats signataires de la présente Convention,

Désirant établir des dispositions communes concernant la loi applicable, dans les relations internationales, à la responsabilité du fait des produits,

Ont résolu de conclure une Convention à cet effet et sont convenus des dispositions suivantes:

Article premier

La présente Convention détermine la loi applicable à la responsabilité des fabricants et autres personnes visées à l'article 3 pour les dommages causés par un produit, y compris les dommages résultant d'une description inexacte du produit ou de l'absence d'indication adéquate concernant ses qualités, ses caractères spécifiques ou son mode d'emploi.

Lorsque la propriété ou la jouissance du produit a été transférée à la personne lésée par celle dont la responsabilité est invoquée, la Convention ne s'applique pas dans leurs rapports respectifs.

La présente Convention s'applique quelle que soit la juridiction ou l'autorité appelée à connaître du litige.

Article 2

Au sens de la présente Convention:

a. le mot "produit" comprend les produits naturels et les produits industriels, qu'ils soient bruts ou manufacturés, meubles ou immeubles;

b. le mot "dommage" comprend tout dommage aux personnes ou aux biens, ainsi que la perte économique; toutefois le dommage causé au produit lui-même, ainsi que la perte économique qui en résulte, sont exclus, à moins qu'ils ne s'ajoutent à d'autres dommages;

c. le mot "personne" vise les personnes morales aussi bien que les personnes physiques.

Article 3

La présente Convention s'applique à la responsabilité des personnes suivantes:

**Convention on the law applicable
to products liability**

The States signatory to the present Convention,

Desiring to establish common provisions on the law applicable, in international cases, to products liability,

Have resolved to conclude a Convention to this effect and have agreed upon the following provisions –

Article 1

This Convention shall determine the law applicable to the liability of the manufacturers and other persons specified in Article 3 for damage caused by a product, including damage in consequence of a misdescription of the product or of a failure to give adequate notice of its qualities, its characteristics or its method of use.

Where the property in, or the right to use, the product was transferred to the person suffering damage by the person claimed to be liable, the Convention shall not apply to their liability *inter se*.

This Convention shall apply irrespective of the nature of the proceedings.

Article 2

For the purposes of this Convention –

a. the word 'product' shall include natural and industrial products, whether raw or manufactured and whether movable or immovable;

b. the word 'damage' shall mean injury to the person or damage to property as well as economic loss; however, damage to the product itself and the consequential economic loss shall be excluded unless associated with other damage;

c. the word 'person' shall refer to a legal person as well as to a natural person.

Article 3

This Convention shall apply to the liability of the following persons –

1. les fabricants de produits finis ou de parties constitutives;
2. les producteurs de produits naturels;
3. les fournisseurs de produits;
4. les autres personnes, y compris les réparateurs et les entrepositaires, constituant la chaîne de préparation et de distribution commerciale des produits.

La présente Convention s'applique aussi à la responsabilité des agents ou préposés de l'une des personnes énumérées ci-dessus.

Article 4

La loi applicable est la loi interne de l'Etat sur le territoire duquel le fait dommageable s'est produit, si cet Etat est aussi:

- a. l'Etat de la résidence habituelle de la personne directement lésée, ou
- b. l'Etat de l'établissement principal de la personne dont la responsabilité est invoquée, ou
- c. l'Etat sur le territoire duquel le produit a été acquis par la personne directement lésée.

Article 5

Nonobstant les dispositions de l'article 4, la loi applicable est la loi interne de l'Etat de la résidence habituelle de la personne directement lésée, si cet Etat est aussi:

- a. l'Etat de l'établissement principal de la personne dont la responsabilité est invoquée, ou
- b. l'Etat sur le territoire duquel le produit a été acquis par la personne directement lésée.

Article 6

Quand aucune des lois désignées aux articles 4 et 5 ne s'applique, la loi applicable est la loi interne de l'Etat du principal établissement de la personne dont la responsabilité est invoquée, à moins que le demandeur ne se fonde sur la loi interne de l'Etat sur le territoire duquel le fait dommageable s'est produit.

Article 7

Ni la loi de l'Etat sur le territoire duquel le fait dommageable s'est produit, ni la loi de l'Etat de la résidence habituelle de la personne directement lésée,

1. manufacturers of a finished product or of a component part;
2. producers of a natural product;
3. suppliers of a product;
4. other persons, including repairers and warehousemen, in the commercial chain of preparation or distribution of a product.

It shall also apply to the liability of the agents or employees of the persons specified above.

Article 4

The applicable law shall be the internal law of the State of the place of injury, if that State is also –

- a. the place of the habitual residence of the person directly suffering damage, or
- b. the principal place of business of the person claimed to be liable, or
- c. the place where the product was acquired by the person directly suffering damage.

Article 5

Notwithstanding the provisions of Article 4, the applicable law shall be the internal law of the State of the habitual residence of the person directly suffering damage, if that State is also –

- a. the principal place of business of the person claimed to be liable, or
- b. the place where the product was acquired by the person directly suffering damage.

Article 6

Where neither of the laws designated in Articles 4 and 5 applies, the applicable law shall be the internal law of the State of the principal place of business of the person claimed to be liable, unless the claimant bases his claim upon the internal law of the State of the place of injury.

Article 7

Neither the law of the State of the place of injury nor the law of the State of the habitual residence of the person directly suffering damage shall be applicable by

prévues par les articles 4, 5 et 6, ne sont applicables si la personne dont la responsabilité est invoquée établit qu'elle ne pouvait pas raisonnablement prévoir que le produit ou ses propres produits de même type seraient mis dans le commerce dans l'Etat considéré.

Article 8

La loi applicable détermine notamment:

1. les conditions et l'étendue de la responsabilité;
2. les causes d'exonération, ainsi que toute limitation et tout partage de responsabilité;
3. la nature des dommages pouvant donner lieu à réparation;
4. les modalités et l'étendue de la réparation;
5. la transmissibilité du droit à réparation;

6. les personnes ayant droit à réparation du dommage qu'elles ont personnellement subi;
7. la responsabilité du commettant du fait de son préposé;
8. le fardeau de la preuve, dans la mesure où les règles de la loi applicable à ce sujet font partie du droit de la responsabilité;
9. les prescriptions et les déchéances fondées sur l'expiration d'un délai, y compris le point de départ, l'interruption et la suspension des délais.

Article 9

L'application des articles 4, 5 et 6 ne fait pas obstacle à ce que soient prises en considération les règles de sécurité en vigueur dans l'Etat sur le territoire duquel le produit a été introduit sur le marché.

Article 10

L'application d'une des lois déclarées compétentes par la présente Convention ne peut être écartée que si elle est manifestement incompatible avec l'ordre public.

Article 11

L'application des précédents articles de la présente Convention est indépendante de toute condition de

virtue of Articles 4, 5 and 6 if the person claimed to be liable establishes that he could not reasonably have foreseen that the product or his own products of the same type would be made available in that State through commercial channels.

Article 8

The law applicable under this Convention shall determine, in particular –

1. the basis and extent of liability;
2. the grounds for exemption from liability, any limitation of liability and any division of liability;
3. the kinds of damage for which compensation may be due;
4. the form of compensation and its extent;
5. the question whether a right to damages may be assigned or inherited;
6. the persons who may claim damages in their own right;
7. the liability of a principal for the acts of his agent or of an employer for the acts of his employee;
8. the burden of proof insofar as the rules of the applicable law in respect thereof pertain to the law of liability;
9. rules of prescription and limitation, including rules relating to the commencement of a period of prescription or limitation, and the interruption and suspension of this period.

Article 9

The application of Articles 4, 5 and 6 shall not preclude consideration being given to the rules of conduct and safety prevailing in the State where the product was introduced into the market.

Article 10

The application of a law declared applicable under this Convention may be refused only where such application would be manifestly incompatible with public policy ('ordre public').

Article 11

The application of the preceding Articles shall be independent of any requirement of reciprocity. The

réciprocité. La Convention s'applique même si la loi applicable n'est pas celle d'un Etat contractant.

Article 12

Lorsqu'un Etat comprend plusieurs unités territoriales dont chacune a ses propres règles en matière de responsabilité du fait des produits, chaque unité territoriale est considérée comme un Etat aux fins de la détermination de la loi applicable selon la Convention.

Article 13

Un Etat dans lequel différentes unités territoriales ont leurs propres règles de droit en matière de responsabilité du fait des produits ne sera pas tenu d'appliquer la présente Convention lorsqu'un Etat dont le système de droit est unifié ne serait pas tenu d'appliquer la loi d'un autre Etat en vertu des articles 4 et 5 de la présente Convention.

Article 14

Tout Etat contractant qui comprend deux ou plusieurs unités territoriales qui ont leurs propres règles de droit en matière de responsabilité du fait des produits pourra, au moment de la signature, de la ratification, de l'acceptation, de l'approbation ou de l'adhésion, déclarer que la présente Convention s'étendra à toutes ces unités territoriales ou seulement à une ou plusieurs d'entre elles, et pourra à tout moment modifier cette déclaration en faisant une nouvelle déclaration.

Ces déclarations seront notifiées au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas et indiqueront expressément les unités territoriales auxquelles la Convention s'applique.

Article 15

La présente Convention ne déroge pas aux Conventions relatives à des matières particulières auxquelles les Etats contractants sont ou seront Parties et qui concernent la responsabilité du fait des produits.

Article 16

Tout Etat contractant, au moment de la signature, de la ratification, de l'acceptation, de l'approbation ou de l'adhésion, pourra se réserver le droit:

1. de ne pas appliquer les dispositions de l'article 8, chiffre 9;

Convention shall be applied even if the applicable law is not that of a Contracting State.

Article 12

Where a State comprises several territorial units each of which has its own rules of law in respect of products liability, each territorial unit shall be considered as a State for the purposes of selecting the applicable law under this Convention.

Article 13

A State within which different territorial units have their own rules of law in respect of products liability shall not be bound to apply this Convention where a State with a unified system of law would not be bound to apply the law of another State by virtue of Articles 4 and 5 of this Convention.

Article 14

If a Contracting State has two or more territorial units which have their own rules of law in respect of products liability, it may, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, declare that this Convention shall extend to all its territorial units or only to one or more of them, and may modify its declaration by submitting another declaration at any time.

These declarations shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands, and shall state expressly the territorial units to which the Convention applies.

Article 15

This Convention shall not prevail over other Conventions in special fields to which the Contracting States are or may become Parties and which contain provisions concerning products liability.

Article 16

Any Contracting State may, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, reserve the right –

1. not to apply the provisions of Article 8, subparagraph 9;

2. de ne pas appliquer la Convention aux produits agricoles bruts.

Aucune autre réserve ne sera admise.

Tout Etat contractant pourra également, en notifiant une extension de la Convention conformément à l'article 19, faire une ou plusieurs de ces réserves avec effet limité aux territoires ou à certains des territoires visés par l'extension.

Tout Etat contractant pourra à tout moment retirer une réserve qu'il aura faite; l'effet de la réserve cessera le premier jour du troisième mois du calendrier après la notification du retrait.

Article 17

La présente Convention est ouverte à la signature des Etats qui étaient membres de la Conférence de La Haye de droit international privé lors de sa Douzième session.

Elle sera ratifiée, acceptée ou approuvée et les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés auprès du Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Article 18

Tout Etat qui n'est devenu membre de la Conférence qu'après la Douzième session, ou qui appartient à l'Organisation des Nations Unies ou à une institution spécialisée de celle-ci, ou est Partie au Statut de la Cour internationale de Justice, pourra adhérer à la présente Convention après son entrée en vigueur en vertu de l'article 20.

L'instrument d'adhésion sera déposé auprès du Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

Article 19

Tout Etat, au moment de la signature, de la ratification, de l'acceptation, de l'approbation ou de l'adhésion, pourra déclarer que la présente Convention s'étendra à l'ensemble des territoires qu'il représente sur le plan international, ou à l'un ou plusieurs d'entre eux. Cette déclaration aura effet au moment de l'entrée en vigueur de la Convention pour ledit Etat.

Par la suite, toute extension de cette nature sera notifiée au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas.

2. not to apply this Convention to raw agricultural products.

No other reservations shall be permitted.

Any Contracting State may also when notifying an extension of the Convention in accordance with Article 19, make one or more of these reservations, with its effect limited to all or some of the territories mentioned in the extension.

Any Contracting State may at any time withdraw a reservation it has made; the reservation shall cease to have effect on the first day of the third calendar month after notification of the withdrawal.

Article 17

This Convention shall be open for signature by the States which were Members of the Hague Conference on Private International Law at the time of its Twelfth Session.

It shall be ratified, accepted or approved and the instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands.

Article 18

Any State which has become a Member of the Hague Conference on Private International Law after the date of its Twelfth Session, or which is a Member of the United Nations or of a specialised agency of that Organisation, or a Party to the Statute of the International Court of Justice may accede to this Convention after it has entered into force in accordance with Article 20.

The instrument of accession shall be deposited with the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands.

Article 19

Any State may, at the time of signature, ratification, acceptance, approval or accession, declare that this Convention shall extend to all the territories for the international relations of which it is responsible, or to one or more of them. Such a declaration shall take effect on the date of entry into force of the Convention for the State concerned.

At any time thereafter, such extensions shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands.

Article 20

La présente Convention entrera en vigueur le premier jour du troisième mois du calendrier suivant le dépôt du troisième instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation prévu par l'article 17, alinéa 2.

Ensuite, la Convention entrera en vigueur:

- pour chaque Etat signataire ratifiant, acceptant ou approuvant postérieurement, le premier jour du troisième mois du calendrier après le dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation;
- pour tout Etat adhérent, le premier jour du troisième mois du calendrier après le dépôt de son instrument d'adhésion;
- pour les territoires auxquels la Convention a été étendue conformément à l'article 19, le premier jour du troisième mois du calendrier après la notification visée dans cet article.

Article 21

La présente Convention aura une durée de cinq ans à partir de la date de son entrée en vigueur conformément à l'article 20, alinéa premier, même pour les Etats qui l'auront postérieurement ratifiée, acceptée ou approuvée ou qui y auront adhéré.

La Convention sera renouvelée tacitement de cinq ans en cinq ans, sauf dénonciation.

La dénonciation sera, au moins six mois avant l'expiration du délai de cinq ans, notifiée au Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas. Elle pourra se limiter à certains territoires auxquels s'applique la Convention.

La dénonciation n'aura d'effet qu'à l'égard de l'Etat qui l'aura notifiée. La Convention restera en vigueur pour les autres Etats contractants.

Article 22

Le Ministère des Affaires Etrangères des Pays-Bas notifiera aux Etats membres de la Conférence, ainsi qu'aux Etats qui auront adhéré conformément aux dispositions de l'article 18:

1. les signatures, ratifications, acceptations et approbations, visées à l'article 17;

Article 20

This Convention shall enter into force on the first day of the third calendar month after the deposit of the third instrument of ratification, acceptance or approval referred to in the second paragraph of Article 17.

Thereafter the Convention shall enter into force

- for each State ratifying, accepting or approving it subsequently, on the first day of the third calendar month after the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval;
- for each acceding State, on the first day of the third calendar month after the deposit of its instrument of accession;
- for a territory to which the Convention has been extended in conformity with Article 19, on the first day of the third calendar month after the notification referred to in that Article.

Article 21

This Convention shall remain in force for five years from the date of its entry into force in accordance with the first paragraph of Article 20, even for States which have ratified, accepted, approved or acceded to it subsequently.

If there has been no denunciation, it shall be renewed tacitly every five years.

Any denunciation shall be notified to the Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands, at least six months before the expiry of the five year period. It may be limited to certain of the territories to which the Convention applies.

The denunciation shall have effect only as regards the State which has notified it. The Convention shall remain in force for the other Contracting States.

Article 22

The Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands shall notify the States Members of the Conference and the States which have acceded in accordance with Article 18, of the following -

1. the signatures and ratifications, acceptances and approvals referred to in Article 17;

2. la date à laquelle la présente Convention entrera en vigueur conformément aux dispositions de l'article 20;
3. les adhésions visées à l'article 18 et la date à laquelle elles auront effet;
4. les extensions visées à l'article 19 et la date à laquelle elles auront effet;
5. les réserves, le retrait des réserves et les déclarations mentionnées aux articles 14, 16 et 19;
6. les dénonciations visées à l'article 21.

EN FOI DE QUOI, les soussignés, dûment autorisés, ont signé la présente Convention.

FAIT à La Haye le 2 octobre 1973, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives du Gouvernement des Pays-Bas et dont une copie certifiée conforme sera remise, par la voie diplomatique, à chacun des Etats membres de la Conférence de La Haye de droit international privé lors de sa Douzième session.

*Pour la République Fédérale d'Allemagne,
For the Federal Republic of Germany,*

*Pour l'Argentine,
For Argentina,*

*Pour l'Autriche,
For Austria,*

*Pour la Belgique,
For Belgium,*

*Pour le Brésil,
For Brazil,*

2. the date on which this Convention enters into force in accordance with Article 20;
3. the accessions referred to in Article 18 and the dates on which they take effect;
4. the extensions referred to in Article 19 and the dates on which they take effect;
5. the reservations, withdrawals of reservations and declarations referred to in Articles 14, 16 and 19;
6. the denunciations referred to in Article 21.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

DONE at The Hague, on the 2nd day of October 1973, in the English and French languages, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Government of the Netherlands, and of which a certified copy shall be sent, through the diplomatic channel, to each of the States Members of the Hague Conference on Private International Law at the date of its Twelfth Session.

Pour le Canada,
For Canada,

Pour le Danemark,
For Denmark,

Pour l'Egypte,
For Egypt,

Pour l'Espagne,
For Spain,

Pour les Etats-Unis d'Amérique,
For the United States of America,

*Pour la Finlande,
For Finland,*

*Pour la France,
For France,*

(s.) JACQUES SENARD

18 décembre 1973

*Pour la Grèce,
For Greece,*

*Pour l'Irlande,
For Ireland,*

*Pour Israël,
For Israel,*

*Pour l'Italie,
For Italy,*

*Pour le Japon,
For Japan,*

*Pour le Luxembourg,
For Luxemburg,*

(s.) ROGER HASTERT

*Pour la Norvège,
For Norway,*

(s.) OTTO Chr. MALTERUD

*Pour le Royaume des Pays-Bas,
For the Kingdom of the Netherlands,*

(s.) M. VAN DER STOEL

*Pour le Portugal,
For Portugal,*

(s.) CARLOS FERNANDES

10/X/1973

*Pour le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande
du Nord,
For the United Kingdom of Great Britain and Northern
Ireland,*

*Pour la Suède,
For Sweden,*

*Pour la Suisse,
For Switzerland,*

*Pour la Tchécoslovaquie,
For Czechoslovakia,*

*Pour la Turquie,
For Turkey,*

*Pour la Yougoslavie,
For Yugoslavia,*

C. VERTALING**Verdrag inzake de wet welke van toepassing is op de aansprakelijkheid wegens produkten**

De Staten die dit Verdrag hebben ondertekend,

Geleid door de wens gemeenschappelijke bepalingen vast te stellen betreffende de wet welke in internationale betrekkingen van toepassing is op de aansprakelijkheid wegens produkten,

Hebben besloten te dien einde een Verdrag te sluiten en zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1

Dit Verdrag bepaalt welke wet van toepassing is op de aansprakelijkheid van de in artikel 3 bedoelde fabrikanten en andere personen voor schade veroorzaakt door een produkt, daaronder begrepen de schade die voortvloeit uit een onjuiste beschrijving van het produkt of het ontbreken van voldoende aanwijzingen betreffende zijn hoedanigheden, zijn kenmerkende eigenschappen of zijn gebruikswijze.

Wanneer de eigendom of het recht op gebruik van het produkt door de persoon wiens aansprakelijkheid in het geding is, is overgedragen aan de persoon die schade heeft geleden, is dit Verdrag niet van toepassing op hun onderlinge verhouding.

Dit Verdrag is van toepassing, welke ook de rechter of de autoriteit is die kennis dient te nemen van het geschil.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit Verdrag:

a. omvat de term „produkt” natuurlijke en industriële produkten, in onbewerkte of bewerkte vorm, roerend of onroerend;

b. omvat de term „schade” alle schade toegebracht aan personen of goederen, alsmede economische verliezen; schade aan het produkt zelf en het daaruit voortvloeiende economische verlies zijn hiervan evenwel uitgesloten, tenzij zij verband houden met andere schade;

c. heeft de term „persoon” zowel betrekking op een rechtspersoon als op een natuurlijk persoon.

Artikel 3

Dit Verdrag is van toepassing op de aansprakelijkheid van de volgende personen:

1. de fabrikanten van eindprodukten of van onderdelen daarvan;
2. de producenten van natuurlijke produkten;
3. de leveranciers van produkten;

4. andere personen, waaronder begrepen herstellere en personen die goederen in opslag hebben, die deelnemen aan het proces van het vervaardigen en verhandelen van produkten.

Dit Verdrag is eveneens van toepassing op de aansprakelijkheid van vertegenwoordigers of ondergeschikten van een der bovengenoemde personen.

Artikel 4

De toepasselijke wet is de interne wet van de Staat op wiens grondgebied het schade berokkenende feit zich heeft voorgedaan, indien die Staat tevens is:

- a. de Staat van de gewone verblijfplaats van de persoon die rechtstreeks schade lijdt, of
- b. de Staat van de voornaamste vestiging van de persoon wiens aansprakelijkheid in het geding is, of
- c. de Staat op wiens grondgebied het produkt is verkregen door de persoon die rechtstreeks schade lijdt.

Artikel 5

Onverminderd het bepaalde in artikel 4 is de toepasselijke wet de interne wet van de Staat van de gewone verblijfplaats van de persoon die rechtstreeks schade lijdt, indien die Staat tevens is:

- a. de Staat van de voornaamste vestiging van de persoon wiens aansprakelijkheid in het geding is, of
- b. de Staat op wiens grondgebied het produkt is verkregen door de persoon die rechtstreeks schade lijdt.

Artikel 6

Indien geen van de in de artikelen 4 en 5 genoemde wetten van toepassing is, is de toepasselijke wet de interne wet van de Staat van de voornaamste vestiging van de persoon wiens aansprakelijkheid in het geding is, tenzij de eiser zijn eis grondt op de interne wet van de Staat op wiens grondgebied het schade berokkenende feit zich heeft voorgedaan.

Artikel 7

Noch de wet van de Staat op wiens grondgebied het schade berokkenende feit zich heeft voorgedaan, noch de wet van de Staat van de gewone verblijfplaats van de persoon die rechtstreeks schade lijdt zijn ingevolge de artikelen 4, 5 en 6 van toepassing, indien de persoon wiens aansprakelijkheid in het geding is aantoon, dat hij redelijkerwijs niet kon hebben voorzien dat het produkt of zijn eigen produkten van hetzelfde type in de betrokken Staat in de handel zouden worden gebracht.

Artikel 8

De toe te passen wet bepaalt met name:

1. de gronden voor en de omvang van de aansprakelijkheid;
2. de gronden voor ontheffing, alsook voor beperking en verdeling van de aansprakelijkheid;
3. de aard van de schade waarvoor vergoeding verschuldigd kan zijn;
4. de vorm en de omvang van de schadevergoeding;
5. de mogelijkheid tot overdracht of overgang van het recht op schadevergoeding;
6. de personen die een eigen recht hebben op vergoeding van door hen zelf geleden schade;
7. de aansprakelijkheid van de opdrachtgever voor de handelingen van zijn ondergeschikte;
8. de bewijslast in zoverre de regels van de daarop toepasselijke wet deel uitmaken van het recht inzake de aansprakelijkheid;
9. de verjaringen en vervallenverklaringen, gegrond op het verstrijken van een termijn; hieronder begrepen de aanvang, de onderbreking en de schorsing van de termijnen.

Artikel 9

De toepassing van de artikelen 4, 5 en 6 staat er niet aan in de weg, dat rekening wordt gehouden met de veiligheidsvoorschriften die van kracht zijn in de Staat op wiens grondgebied het produkt in de markt was gebracht.

Artikel 10

De toepassing van een der door dit Verdrag toepasselijk verklaarde wetten mag slechts dan worden geweigerd, indien die toepassing klaarblijkelijk in strijd zou zijn met de openbare orde.

Artikel 11

De toepassing van de voorgaande artikelen van dit Verdrag is niet afhankelijk van enig vereiste van wederkerigheid. Het Verdrag vindt toepassing zelfs indien de toepasselijke wet niet de wet is van een Verdragsluitende Partij.

Artikel 12

Indien een Staat verscheidene gebiedsdelen omvat, die elk hun eigen rechtsregels hebben ten aanzien van de aansprakelijkheid wegens produkten, wordt voor de bepaling van de volgens het Verdrag toepasselijke wet elk gebiedsdeel als een Staat beschouwd.

Artikel 13

Een Staat waarbinnen verscheidene gebiedsdelen hun eigen rechtsregels hebben ten aanzien van de aansprakelijkheid wegens produkten is niet gehouden tot toepassing van dit Verdrag, wanneer een Staat met een eenvormig rechtsstelsel niet gehouden is de wet van een andere Staat toe te passen krachtens de artikelen 4 en 5 van dit Verdrag.

Artikel 14

Een Verdragsluitende Staat die twee of meer gebiedsdelen omvat die elk hun eigen rechtsregels hebben ten aanzien van de aansprakelijkheid wegens produkten kan op het tijdstip van ondertekening, bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding verklaren dat dit Verdrag zich zal uitstrekken tot al die gebiedsdelen of slechts tot een of meer daarvan en hij kan te allen tijde deze verklaring wijzigen door een nieuwe verklaring af te leggen.

Deze verklaringen worden ter kennis gebracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland en geven uitdrukkelijk aan op welke gebiedsdelen het Verdrag van toepassing is.

Artikel 15

Dit Verdrag laat onverlet de verdragen betreffende bijzondere onderwerpen, waarbij de Verdragsluitende Partijen partij zijn of worden en die bepalingen bevatten inzake de aansprakelijkheid wegens produkten.

Artikel 16

Elke Verdragsluitende Staat kan op het tijdstip van ondertekening, bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding zich het recht voorbehouden:

1. het bepaalde in artikel 8, cijfer 9, niet toe te passen;
2. het Verdrag niet toe te passen op onbewerkte landbouwprodukten.

Geen enkel ander voorbehoud is toegestaan.

Elke Verdragsluitende Staat kan eveneens, bij het kennisgeven van een uitbreiding van de werking van het Verdrag overeenkomstig artikel 19, een of meer zodanige voorbehouden maken, waarvan de werking beperkt blijft tot de gebiedsdelen of tot enkele van de gebiedsdelen waarvoor de uitbreiding geldt.

Elke Verdragsluitende Staat kan een door hem gemaakt voorbehoud te allen tijde intrekken; de werking van het voorbehoud houdt op met ingang van de eerste dag van de derde kalendermaand volgend op de kennisgeving van intrekking.

Artikel 17

Dit Verdrag staat open voor ondertekening door de Staten die lid waren van de Haagse Conferentie voor internationaal privaatrecht ten tijde van haar twaalfde zitting.

Het dient te worden bekrachtigd, aanvaard of goedgekeurd en de akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring dienen te worden nedergelegd bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland.

Artikel 18

Elke Staat die eerst na de twaalfde zitting lid van de Conferentie is geworden, of die lid is van de Organisatie der Verenigde Naties of van een van de gespecialiseerde organisaties daarvan, of die partij is bij het Statuut van het Internationale Gerechtshof, kan tot dit Verdrag toetreden na de inwerkingtreding ervan overeenkomstig artikel 20.

De akte van toetreding dient te worden nedergelegd bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland.

Artikel 19

Elke Staat kan, op het tijdstip van ondertekening, bekrachtiging, goedkeuring, aanvaarding of toetreding verklaren dat dit Verdrag zich uitstrekt tot alle gebieden voor welke internationale betrekkingen hij verantwoordelijk is of tot een of meer van deze gebieden. Deze verklaring geldt vanaf het tijdstip van de inwerkingtreding van het Verdrag voor genoemde Staat.

Daarna dient elke zodanige uitbreiding ter kennis te worden gebracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland.

Artikel 20

Dit Verdrag treedt in werking op de eerste dag van de derde kalendermaand na de nederlegging van de derde akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring bedoeld in de tweede alinea van artikel 17.

Daarna treedt het Verdrag in werking:

- voor elke ondertekenende Staat die het daarna bekrachtigt, aanvaardt of goedkeurt, op de eerste dag van de derde kalendermaand na de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring;
- voor elke toetredende Staat op de eerste dag van de derde kalendermaand na de nederlegging van zijn akte van toetreding;
- voor de gebiedsdelen waartoe het Verdrag zich uitstrekt overeenkomstig artikel 19, op de eerste dag van de derde kalendermaand na de in dit artikel bedoelde kennisgeving.

Artikel 21

Dit Verdrag heeft een looptijd van vijf jaar vanaf de datum van zijn inwerkingtreding overeenkomstig de eerste alinea van artikel 20, zelfs voor de Staten die het daarna hebben bekrachtigd, aanvaard of goedgekeurd, of daartoe zijn toegetreden.

Behoudens opzegging wordt het Verdrag stilzwijgend verlengd, telkens voor een tijdvak van vijf jaar.

De opzegging wordt, ten minste zes maanden voor het verstrijken van het tijdvak van vijf jaar, ter kennis gebracht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland. Zij kan worden beperkt tot bepaalde gebiedsdelen waarop het Verdrag van toepassing is.

De opzegging geldt slechts ten aanzien van de Staat die haar heeft gedaan. Voor de andere Verdragsluitende Staten blijft het Verdrag van kracht.

Artikel 22

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken van Nederland stelt de Lid-Staten van de Conferentie, alsmede de Staten die overeenkomstig het bepaalde in artikel 18 zijn toegetreden, in kennis van:

1. de ondertekeningen, bekrachtigingen, aanvaardingen en goedkeuringen bedoeld in artikel 17;
2. de datum waarop dit Verdrag in werking treedt overeenkomstig het bepaalde in artikel 20;
3. de toetredingen bedoeld in artikel 18 en de datum waarop zij van kracht worden;
4. de uitbreidingen bedoeld in artikel 19 en de datum waarop zij van kracht worden;
5. de voorbehouden, de intrekking van voorbehouden en de verklaringen genoemd in de artikelen 14, 16 en 19;
6. de opzeggingen bedoeld in artikel 21.

TEN BLIJKE WAARVAN de ondergetekenden, daartoe behoorlijk gemachtigd, dit Verdrag hebben ondertekend.

GEDAAN te 's-Gravenhage, op 2 oktober 1973, in de Engelse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk gezaghebbend, in een enkel exemplaar, dat zal worden nedergelegd in het archief van de Regering van Nederland en waarvan langs diplomatieke weg een voor eensluidend gewaarmerkt afschrift zal worden toegezonden aan elk van de Staten welke lid waren van de Haagse Conferentie voor internationaal privaatrecht tijdens haar twaalfde zitting.

(Voor de ondertekeningen zie blz. 14 e.v. van dit Tractatenblad).

D. PARLEMENT

Het Verdrag behoeft ingevolge artikel 60, tweede lid, van de Grondwet de goedkeuring der Staten-Generaal, alvorens te kunnen worden bekrachtigd.

E. BEKRACHTIGING

Bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring van het Verdrag is voorzien in artikel 17, tweede lid.

G. INWERKINGTREDING

De bepalingen van het Verdrag zullen ingevolge artikel 20, eerste lid, in werking treden op de eerste dag van de derde maand volgende op de nederlegging van de derde akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.

J. GEGEVENS

Het onderhavige Verdrag is opgesteld tijdens de van 2 tot 21 oktober 1972 te 's-Gravenhage gehouden *Twaalfde Zitting* van de Haagse Conferentie voor Internationaal Privaatrecht. Van het op 31 oktober 1951 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Statuut van die Conferentie zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1953, 80; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1973, 66.

Tijdens de *Twaalfde Zitting* zijn behalve het onderhavige Verdrag nog de twee volgende Verdragen tot stand gekomen:

- Verdrag inzake het internationale beheer van nalatenschappen; 's-Gravenhage, 2 oktober 1973 (tekst in *Trb.* 1974, 83).
- Verdrag nopens de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen over onderhoudsverplichtingen; 's-Gravenhage, 2 oktober 1973 (tekst in *Trb.* 1974, 85).

Voorts is tijdens de van 19 tot 28 maart 1973 te 's-Gravenhage gehouden bijeenkomst van de tijdens de *Twaalfde Zitting* daartoe ingestelde Bijzondere Commissie het volgende Verdrag opgesteld:

- Verdrag nopens de wet welke van toepassing is op onderhoudsverplichtingen; 's-Gravenhage, 2 oktober 1973 (tekst in *Trb.* 1974, 86).

Van het op 26 juni 1945 te San Francisco tot stand gekomen Handvest der Verenigde Naties, naar welke Organisatie in artikel 18, eerste lid, van het onderhavige Verdrag wordt verwezen, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Stb.* F 321; zie ook, laatstelijk, *Trb.* 1973, 156.

Van het op 26 juni 1945 te San Francisco tot stand gekomen Statuut van het Internationale Gerechtshof, naar welk Hof in artikel 18, eerste lid, van het onderhavige Verdrag wordt verwezen, zijn tekst en vertaling geplaatst in *Trb.* 1971, 55.

Uitgegeven de zesde juni 1974.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
M. VAN DER STOEL.